



بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۱۷

هفته منتهی به ۱۸ ژوئیه ۲۰۱۴

۲۷ تیر ماه ۱۳۹۳





فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۷

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

آمریکا

اروپا

منطقه یورو

بریتانیا

ژاپن

۷-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۰-۱۱

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵



خلاصه:

هفته گذشته در امریکا خرده‌فروشی ماه ژوئن به میزان ۰/۲ درصد افزایش یافت هرچند این افزایش اندک بود اما جزئیات مربوط به گزارش خرده‌فروشی تا حدودی امیدوارکننده بود. شاخص قیمت تولیدکننده در راستای افزایش اخیر فشارهای قیمتی به میزان ۰/۴ درصد در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل افزایش یافت. شاید نا امیدکننده‌ترین اخبار اقتصادی در هفته گذشته مربوط به بخش مسکن بود جایی که خانه‌های شروع به ساخت به میزان ۹/۳ درصد تنها در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل برای دومین ماه متوالی کاهش یافت.

بعد از افت تولیدات صنعتی آلمان، بخش صنعت منطقه یورو نیز در ماه مه در مقایسه با آوریل با کاهش رشد روبرو شد که بروز نگرانی‌های بیشتر در مورد نرخ رشد اقتصادی فصل دوم ۲۰۱۴ را سبب شد. خانم لاگارد، رییس صندوق بین‌المللی پول نیز ضمن درخواست به ادامه سیاستهای پولی انبساطی از سوی ECB، نسبت به تورم پایین و بیکاری بالا در منطقه هشدار داد.

در هفته گذشته در انگلستان، تورم و بیکاری بیش از آنچه انتظار می‌رفت به ترتیب افزایش و کاهش یافتند و گمانه‌ها پیرامون افزایش نرخ بهره پیش از پایان سال جاری را تقویت نمودند. از سوی دیگر تعداد خریداران جدید خانه نیز در انگلستان به شدت افزایش یافته که نتیجه بهبود وضعیت اقتصادی و سیاست کمک به خانه‌دار شدن است.

در ژاپن، کمیته سیاستگذاری پولی بانک مرکزی تشکیل شد. در این جلسه بر انجام سیاست فوق انبساطی تا رسیدن نرخ تورم به سطح هدف ۲ درصدی تاکید شده و این بانک پیش‌بینی می‌کند که ژاپن در سال مالی ۲۰۱۵ به این هدف دست می‌یابد.

در هفته گذشته دلار در مقابل اکثر اسعار عمده تقویت شد. سخنان خانم یلن در مقابل کنگره و باز شدن فضا برای افزایش زود هنگام نرخ بهره، همچنین ارقام ضعیف اقتصادی در اروپا و نیز ایجاد فضای ریسک‌گریزی همزمان با سقوط هواپیمای مسافری خطوط هوایی مالزی در اوکراین، همگی به تقویت دلار منجر شدند.

بازار طلا هفته گذشته را با کاهش چشمگیر قیمت آغاز کرد. علت اصلی این افت، کم رنگ شدن مشکلات بخش بانکداری پرتغال و سودبری عاملان بازار بود. اما در انتهای هفته با هدف گرفتن هواپیمایی مالزی و اوج گرفتن تنش‌ها بین روسیه و غرب، بار دیگر بهای طلا افزایش بیش از یک درصدی را در روز به ثبت رساند.

در بازار نفت برای سومین هفته متوالی متوسط قیمت نفت خام کاهش یافت. اما در مقابل، دیدار دو روزه وزیر امور خارجه کشورمان با همتای امریکایی خود برای حل موضوع هسته‌ای، کاهش مصرف نفت در پالایشگاه‌های نفت چین و ادامه تولید نفت در عراق و لیبی از عواملی بودند که روند نزولی قیمت نفت را شکل دادند.



بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

آمریکا

آنچه به طور خلاصه می‌توان از داده‌های اقتصادی در هفته گذشته نتیجه گرفت این بود که سناریوی افزایش رشد اقتصادی در سه ماهه دوم نسبت به سه ماهه نخست سال محتمل تر شده است. خرده‌فروشی بهبود دیگری را در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل تجربه نمود. البته افزایش خرده‌فروشی در ماه مذکور چندان قابل توجه نبود اما جزئیات گزارش مربوط به آن امید به ادامه بهبود را همچنان حفظ می‌کرد. از سوی دیگر و هماهنگ با افزایش تقاضای موثر در اقتصاد آمریکا، فشارهای تورمی به آرامی در حال افزایش هستند. شاخص قیمت تولیدکننده مربوط به ماه ژوئن افزایش یافت و در هفته جاری نیز که قرار است تورم مصرف‌کننده منتشر شود انتظار می‌رود روند رو به رشد قیمت‌ها همچنان ادامه یابد. بخش صنعت نیز در ماه ژوئن به روند رشد خود ادامه داد و به این ترتیب سه ماهه دوم را با رشد قابل قبول ۵/۵ درصدی در دوره سالانه به پایان رساند. افزایش فعالیتهای بخش صنعت باعث شده تا علاوه بر رشد سرمایه‌گذاری در کسب و کار^۱ سرمایه‌گذاری در موجودی انبار^۲ نیز همچنان رشد مثبتی داشته و انتظار می‌رود بخشی از رشد اقتصادی سه ماهه دوم به لطف رشد موجودی انبار باشد. اخبار ناامیدکننده اقتصادی آمریکا در هفته گذشته مربوط به بخش مسکن بود. شاخص بسیار مهم خانه‌های شروع به ساخت که معیار اصلی اندازه‌گیری فعالیتهای ساختمانی محسوب می‌شود برای دومین ماه متوالی با کاهش قابل توجهی روبرو شد. این موضوع برای رشد اقتصادی آمریکا می‌تواند نگران‌کننده باشد اما این تمام حقیقت نیست و برخی نقاط روشن نیز وجود دارد. شاخص NAHB^۳ که میزان اعتماد سازندگان مسکن را زیر نظر دارد در هفته گذشته منتشر شد و نشان داد اعتماد این افراد به بازار مسکن افزایش یافته است.

خرده‌فروشی

خرده‌فروشی در ماه ژوئن به کندی و به میزان ۰/۲ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. در میان اقلام تشکیل دهنده این شاخص، فروش خودرو کاهش یافته بود که با حذف آن، رشد خرده‌فروشی به ۰/۴ درصد افزایش می‌یافت. نکته مثبت در این بین تجدید نظر صعودی در ارقام خرده‌فروشی ماههای آوریل و مه بود. به این ترتیب با تجدید نظر انجام شده در خرده‌فروشی، انتظار می‌رود مخارج مصرفی، در سه ماهه دوم قوی‌تر از سه ماهه نخست سال بوده باشد. برای روشن شدن این موضوع باید تا انتشار گزارش GDP سه ماهه دوم صبر کرد. بخشی از شاخص خرده‌فروشی موسوم به گروه کنترل که به طور مستقیم در محاسبه مخارج مصرفی در تولید ناخالص داخلی وارد می‌شود، رشد ۵/۴ درصدی را در سه ماهه دوم در دوره سالانه به ثبت رسانده است. شایان ذکر است رشد مخارج مصرفی در سه ماهه نخست در دوره

¹ Business Investment

² Inventory Building

³ National Association of Home Builders



سالانه تنها ۱/۰ درصد بود. اگر رشد این شاخص عددی مثل ۳/۰ درصد بود رشد اقتصادی امریکا حتی منفی نمی‌شد. این در حالی است که اقتصاد امریکا در دوره مذکور ۲/۹ درصد منقبض شد. البته نکته‌ای که نباید فراموش کرد افزایش تورم در ماههای اخیر است و این موضوع نیز می‌تواند عاملی برای افزایش ارزش اسمی خرده‌فروشی در سه ماهه دوم بوده باشد.

تورم

در مورد شاخصهای قیمت در ماه ژوئن باید اذعان داشت فشارهای تورمی همچنان به کندی در حال افزایش هستند. شاخص قیمت تولیدکننده که تغییرات آن تا حدود زیادی در شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماههای بعد انعکاس می‌یابد، در ماه ژوئن ۰/۴ درصد نسبت به ماه قبل و به دلیل افزایش قیمت‌های انرژی افزایش یافت. تورم تولیدکننده در دوره سالانه به ۱/۹ درصد افزایش یافت. شاخص قیمت دیگری که مربوط به ماه ژوئن در هفته گذشته منتشر شد شاخص قیمت واردات بود که در مقایسه با ماه قبل از آن تغییر اندکی داشت و تنها ۰/۱ درصد افزایش یافت. در این بخش نیز، افزایش قیمت سوخت محرک اصلی رشد قیمت‌ها بوده است. گفتنی است در هفته جاری شاخص قیمت مصرف‌کننده که به عنوان شاخص تورم نیز شناخته می‌شود منتشر خواهد شد که با توجه به روند گذشته و همچنین افزایش قیمت‌های تولیدکننده انتظار افزایش آن هرچند بطنی و کند در ماه ژوئن وجود دارد. گفتنی است تورم ماه مه ۲/۱ درصد در دوره سالانه بود. البته شاخص مورد علاقه فدرال رزرو برای اندازه‌گیری تورم شاخص ضمنی PCE^۱ است که در حال حاضر در سطح ۱/۵ درصد و در دامنه پایینی هدف‌گذاری تورم فدرال رزرو قرار دارد.

تولیدات صنعتی

تولیدات صنعتی در ماه ژوئن ۰/۲ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. بازنگری صعودی در رشد این تولیدات در ماههای آوریل و مه باعث شد تا تولیدات صنعتی، سه ماهه دوم را با رشد ۵/۵ درصدی در دوره سالانه به پایان برساند. تولیدات کارخانه‌ای (تولیدات صنعتی شامل تولیدات کارخانه‌ای، معدن و آب و برق می‌باشد) به کندی و تنها به میزان ۰/۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. رشد کند تولیدات کارخانه‌ای به دلیل رشد سریع تولیدات این بخش در ماههای آوریل و مه طبیعی به نظر می‌رسد. سایر بررسی‌های انجام شده ماه ژوئن در بخش کارخانه‌ای از جمله شاخص تولیدات کارخانه‌ای فیلادلفیا موید تقویت تولیدات کارخانه‌ای است. ادامه رشد تولیدات صنعتی نوید بخش افزایش رشد سرمایه‌گذاری بنگاهها در ماههای آتی خواهد بود که خود زمینه رشد بیشتر اقتصادی را فراهم خواهد ساخت.

¹ Personal Consumption Expenditure Deflator



بخش مسکن

خانه‌های شروع به ساخت برای دومین ماه متوالی در ماه ژوئن کاهش یافت. با توجه به اهمیت خانه‌های شروع به ساخت، این وضعیت باعث بروز برخی نگرانی‌ها در مورد ادامه رشد بخش مسکن شده است. پروانه‌های ساختمانی نیز که به لحاظ زمانی مقدم بر خانه‌های شروع به ساخت است در ماه ژوئن با کندی رشد روبرو شد. البته همچنان بالاتر از آخرین رکورد ثبت شده توسط خانه‌های شروع به ساخت قرار گرفت. بنابراین این شانس وجود دارد که خانه‌های شروع به ساخت در ماه بعد افزایش یافته و یا حداقل کاهش نیابد. سایر معیارهای بازار مسکن از جمله بررسی انجمن ملی سازندگان مسکن NAHB نشان می‌داد که سازندگان مسکن همچنان به این بازار اعتماد دارند. هفته آینده نیز فروش خانه‌های نوساز و خانه‌های موجود مربوط به ماه ژوئن منتشر خواهد شد. فروش خانه‌های موجود در دو ماه آوریل و مه روند رو به رشدی داشت و به نظر می‌رسد که فضا برای رشد فروش این خانه‌ها همچنان مهیا باشد. اما فروش خانه‌های نوساز که در ماه مه رشد خوبی داشت، با توجه به ضعف مشاهده شده در آمار خانه‌های شروع به ساخت ماههای مه و ژوئن، این احتمال را تقویت کرده که در ماه ژوئن کاهش یابد.

منطقه یورو

بخش صنعت

بعد از اینکه در هفته ماقبل افت تولیدات صنعتی آلمان در ماه مه برای سومین ماه پیاپی مشاهده شده، در هفته گذشته نیز آمار رشد تولیدات صنعتی منطقه یورو امیدوارکننده نبود. در ماه مه در مقایسه با ماه آوریل تولیدات صنعتی منطقه یورو ۱/۱ درصد کاهش یافت در حالی که در ماه آوریل رشد ۰/۷ درصد در ماه به ثبت رسیده بود. همچنین رشد تولیدات صنعتی منطقه در ماه مه در مقایسه با ارقام سال قبل از آن تنها به ۰/۵ درصد رسیده که بسیار کمتر از رشد ۱/۴ درصدی ماه آوریل است. ارقام اخیر نشانگر آن است که در سه ماهه دوم احتمال کند شدن رشد اقتصادی وجود خواهد داشت. مقایسه اجزای تولیدات صنعتی نیز نشان می‌دهد در ماه مه در مقایسه با ماه مه سال قبل بیشترین کاهش در تولید انرژی با ۳/۱ درصد و سپس کالاهای مصرفی بادوام ۰/۳ درصد روی داده است. بعد از بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ و پس از آن بحران بدهی در منطقه یورو، قیمت انرژی در منطقه به واسطه کاهش در مصرف، افت کرده و تقریباً به نصف رسید که کاهش در تولید را به همراه داشت. شایان ذکر است در چند ماه گذشته نیز به‌طور مستمر کاهش در تولید انرژی در منطقه یورو رخ داده است. هر چند علت کاهش در مصرف علاوه بر رکود و کندی رشد اقتصادی، روی آوردن به استفاده از منابع تجدید شونده انرژی بوده، اما کاهش در مصرف هنوز عمده دلیل کاهش در مصرف و تولید انرژی است.



کاهش در مصرف انرژی نیز نشان از ادامه روند کندی رشد اقتصادی در منطقه دارد. بطور معمول از میزان مصرف انرژی به عنوان یکی متغیرهای پیش‌نگر تولیدات ملی یاد می‌شود.

آخرین نظرسنجی که از سوی رویترز انجام شده، نشان می‌دهد بسیاری از صاحب‌نظران اقتصادی نیز احتمال خروج کامل اقتصاد منطقه از کندی رشد اقتصادی در دو سال آینده را بسیار اندک می‌دانند. این صاحب‌نظران تورم پایین و نرخ بیکاری بالا را مهمترین عامل در جلوگیری از افزایش نرخ رشد اقتصادی منطقه برمی‌شمارند. این در حالی است که هنوز برخی از این متخصصین خطر تورم منفی را بزرگترین ریسک پیش روی اقتصاد یورو می‌دانند.

توصیه‌های سیاستی لاگارد در مورد منطقه یورو

بعد از انتشار گزارش صندوق بین‌المللی پول که در آن اشاره شده بود هر شوکی می‌تواند بهبود رشد اقتصادی منطقه را متوقف نماید، کریستین لاگارد رییس صندوق بین‌المللی پول عنوان داشت که به نظر می‌رسد بازارهای مالی در مورد اقتصاد منطقه دچار خوش‌بینی هستند، چرا که هنوز نرخ بیکاری و بدهی بالا (بخصوص در برخی از کشورهای حاشیه‌ای) می‌تواند سرمایه‌گذاری و تولید ناخالص را کاهش دهد.

خانم لاگارد از بانک مرکزی اروپا درخواست نمود تا زمانی که مصرف خصوصی رشد باثباتی را تجربه نکرده به سیاستهای انبساطی خود ادامه دهد و از کشورهای منطقه تقاضا کرد برای افزایش اشتغال و بهره‌وری کوشش نمایند. رییس صندوق بین‌المللی پول عنوان کرد خبر خوب این است که منطقه یورو از رکود خارج شده و اطمینان اقتصادی رو به بهبود است و بازارهای مالی به این مسئله خوش‌بین هستند اما این خوش‌بینی بیش از حد است.

انگلستان

رشد بیش از انتظار تورم و کاهش بیکاری

تورم انگلستان به بیشترین سطح ۵ ماه گذشته رسید و گمانه‌زنی‌ها پیرامون افزایش زودتر از موعد نرخ بهره در این کشور را تقویت کرد. سطح قیمت‌های مصرف‌کننده در ماه ژوئن ۱/۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشت که این رشد مدیون افزایش در قیمت مواد غذایی، پوشاک و حمل‌ونقل هوایی بود.

به احتمال زیاد، افزایش تورم در ماه‌های آتی چراغ سبزی برای اعضای کمیته سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی، برای افزایش نرخ‌های بهره حتی پیش از پایان سال ۲۰۱۴ میلادی خواهد بود. البته باید اضافه کرد که آقای کارنی افزایش نرخ بهره را منوط به ارقام اقتصادی مطلوب در انگلستان دانسته است. اما کاهش تورم در یک سال گذشته در انگلستان سبب شده بود که به رغم روند مطلوب رشد اقتصادی در این کشور، نرخ بهره افزایش نیابد.

از سوی دیگر، ارقام رسمی نشان می‌دهد که بیکاری این کشور نیز از ۶/۶ درصد در ماه مه به ۶/۵ درصد در ماه ژوئن کاهش یافته و یکی دیگر از علائم بهبود اقتصاد انگلستان نمایان شده است.



آیا زنگ خطر برای بخش مسکن انگلستان به صدا درآمده؟

بر اساس گزارشی که در روز جمعه توسط موسسه هالیفاکس^۱ منتشر شد، تعداد خریداران خانه که برای نخستین بار مبادرت به خرید کرده‌اند، در نیمه نخست سال ۲۰۱۴، به بیشترین سطح از ابتدای سال ۲۰۰۰ تاکنون رسیده است. بهبود وضعیت اقتصادی در انگلستان و همچنین سیاست‌های کمک به خانه‌دار شدن^۲ اصلی‌ترین دلایل این رشد بوده‌اند. بر اساس این گزارش خریداران جدید در ۶ ماه نخست سال ۲۰۱۴، در حدود ۴۶ درصد از کل خریداران مسکن را شامل می‌شدند. گفتنی است آقای آزرورن وزیر دارایی انگلستان طرح کمک به خانه‌دار شدن را در سال گذشته و به منظور کمک به افرادی که قادر به بازپرداخت وام‌های کلان نیستند، معرفی کرد. اما منتقدان معتقدند که اجرای این طرح تنها به افزایش قیمت خانه‌های موجود خواهد انجامید، بدون آنکه کمکی به گسترش ساخت‌وساز خانه‌های جدید کند و در نهایت موجب ایجاد حباب قیمتی در بخش مسکن خواهد شد.

ژاپن

جلسه کمیته سیاست‌گذاری پولی

پس از برگزاری جلسه دو روزه کمیته سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ژاپن، بیانیه این جلسه نشان می‌دهد که اعضای کمیته همچنان به افزایش ۷۰ تریلیون ینی پایه پولی معتقد هستند و این یکی از سیاست‌های کلیدی انبساط پولی بانک مرکزی ژاپن برای رسیدن به اهداف تورمی است. این بیانیه نشان می‌دهد بانک مرکزی ژاپن پیش‌بینی اصلی خود را در مورد این که اقتصاد ژاپن در سال ۲۰۱۵ به هدف تورمی ۲ درصدی خواهد رسید، از دست نداده است. پیش‌بینی ۹ عضو کمیته، در مورد شاخص بهای کالاها و مصرفی پایه در سال مالی ۲۰۱۵، رشد ۱/۹ درصدی است. همچنین پیش‌بینی آنها از رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی برای سال مالی ۲۰۱۴، ۱/۳ درصد و برای سال مالی ۲۰۱۶، ۲/۱ درصد است. این پیش‌بینی‌ها تفاوتی با پیش‌بینی ماه آوریل این بانک ندارد. اما پیش‌بینی کمیته سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ژاپن از رشد تولید ناخالص داخلی در سال مالی ۲۰۱۴ از ۱/۱ درصد به ۱/۰ درصد افت داشته است.

در این بیانیه اشاره شده که بانک مرکزی ژاپن هنوز بر این دیدگاه پافشاری می‌کند که اقتصاد "روند بهبود معتدلی را ادامه می‌دهد." از سوی دیگر، کمیته سیاست‌گذاری پولی معتقد است آثار کاهش در تقاضا که به دلیل افزایش مالیات بر مصرف ماه آوریل از ۵ درصد به ۸ درصد رخ داد، "به آرامی در حال کم رنگ شدن" است. بیانیه بانک مرکزی ژاپن می‌گوید که این بانک نسبت به تحقق هدف تورمی مطمئن است و "انتظارات تورمی در کل در حال افزایش است."

¹ Halifax

² Help to Buy



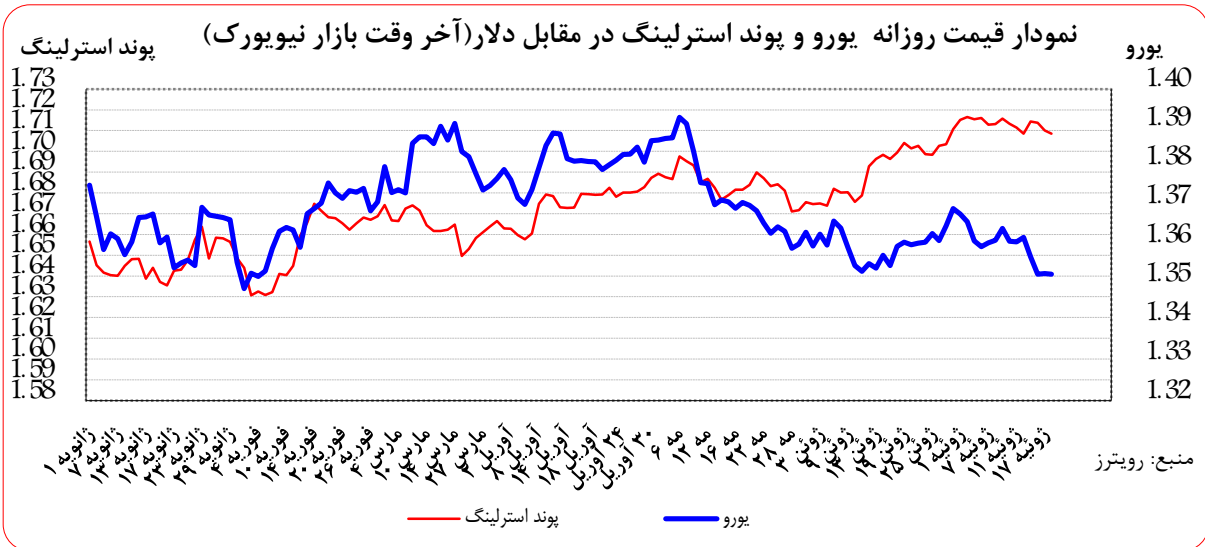
هاروهیکو کورودا رییس بانک مرکزی ژاپن در کنفرانس مطبوعاتی پس از این جلسه بر تعهد خود به انجام سیاست‌های فوق انبساط پولی صحه گذارد و تاکید کرد که نرخ تورم دیگر پایین تر از ۱ درصد نخواهد آمد. وی قول داد که بانک مرکزی ژاپن تا رسیدن نرخ تورم به سطح هدف ۲ درصدی به سیاست‌های فوق انبساطی‌اش ادامه دهد.

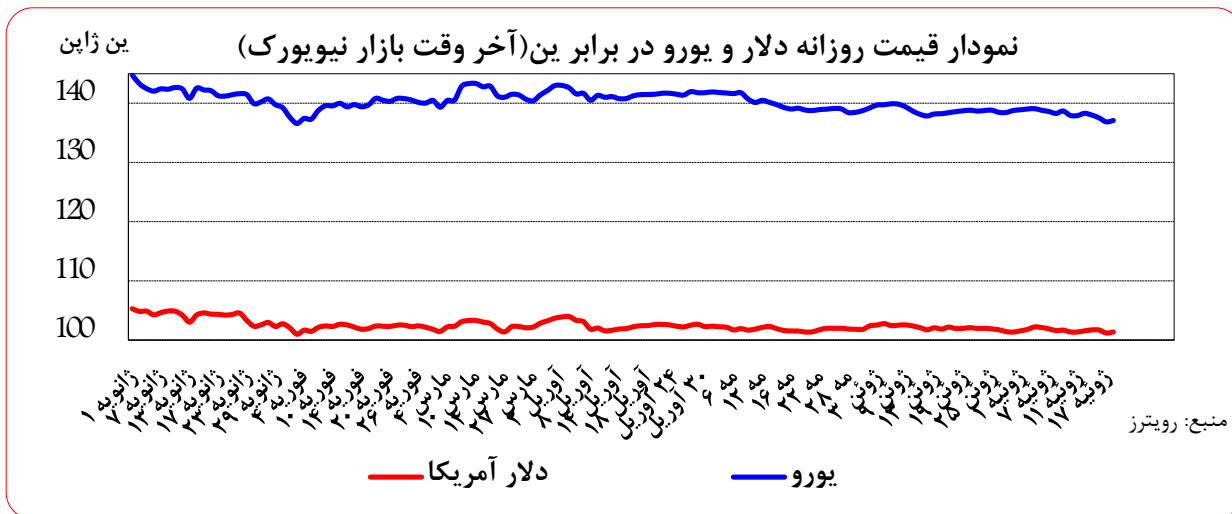
تولیدات صنعتی

در هفته گذشته آمار تولیدات صنعتی ژاپن نیز منتشر شد. این آمار که مربوط به ماه مه است نشان می‌دهد تولیدات صنعتی در ماه مه امسال نسبت به ماه سال گذشته میلادی ۱ درصد و در مقایسه با ماه آوریل ۰/۷ درصد رشد داشته است. این رشد در ماه آوریل نسبت به ماه قبل از آن ۲/۸- درصد بود. آمار ماه مه، نشانه روند بهبود اقتصادی معتدل در ژاپن است.

تحولات بازار ارزهای عمده

متوسط ارزش دلار نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو، فرانک و لیره انگلیس به ترتیب ۰/۴۶ ، ۰/۴۴ و ۰/۱۳ درصد تقویت و در مقابل ین ۰/۰۷ درصد تضعیف شد.





به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۶۱۹-۱/۳۵۲۵ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۷۱۴۳-۱/۷۰۸۵ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۰/۱۶۹-۱۰/۱۱۷ ین متغیر بود.

خلاصه

عوامل تقویت دلار در برابر اسعار:

- ✓ بالا رفتن احتمال افزایش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو در سخنان یلن
- ✓ تنش‌ها میان روسیه و غرب پس از سقوط هواپیما

عوامل تقویت ین در برابر اسعار:

- ✓ اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه و افزایش تقاضای اسعار امن
- ✓ انهدام هواپیمای مسافری خطوط هوایی مالزی و افزایش تقاضای اسعار امن

عوامل تضعیف یورو در مقابل اسعار:

- ✓ ارقام ضعیف تمایلات اقتصادی در آلمان
- ✓ ارقام ضعیف اعتماد مصرف‌کننده در بلژیک
- ✓ کاهش چشم‌انداز رشد اقتصادی ایتالیا از سوی بانک مرکزی این کشور

عوامل تقویت پوند در مقابل اسعار:

- ✓ افزایش تورم در انگلستان و احتمال افزایش زودتر از موعد نرخ بهره



نوسانات اسعار در هفته‌ی گذشته

در هفته‌های اخیر بازده اوراق خزانهداری در امریکا افت داشت. پس از انتشار صورت‌جلسه هفته ماقبل فدرال رزرو که نشان از نبود عجله در میان سیاست‌گذاران برای افزایش نرخ‌های بهره داشت، بازار به این نتیجه رسید که افزایش نرخ‌های بهره به زودی اتفاق نخواهد افتاد. این موضوع تضعیف دلار را در هفته‌های اخیر رقم زده بود. اما در هفته گذشته تمرکز بازار بر سخنان خانم یلن در مقابل کنگره بود. اگرچه وی در سخنان خود از سیاست‌های فوق انبساطی برای تحرک بخشیدن به بازار کار و رشد اقتصادی امریکا حمایت کرد، اما فضا را برای افزایش نرخ بهره زودتر از انتظار بازار باز گذاشت. لذا دلار در مقابل سایر اسعار تقویت شد. از سوی دیگر، در هفته گذشته بروز برخی تنش‌های ژئوپلیتیکی مشاهده شد. اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه و همین‌طور منهدم شدن هواپیمای مسافربری خطوط هوایی مالزی در اوکراین، سبب دوری معامله‌گران از اسعار پرریسک و تمایل آن‌ها به خرید اسعار امن‌تر شد.

در روز دوشنبه، دلار در مقابل ین تقویت و در مقابل سایر اسعار عمده بدون تغییر باقی ماند. این عدم تغییر از آنجا نشأت گرفت که همگان منتظر سخنان خانم یلن پیرامون سیاست‌های پولی در مقابل کنگره در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه بودند.

در روز سه‌شنبه، حمایت خانم یلن از سیاست‌های فوق انبساطی امریکا برای تحرک بخشیدن به دستمزدهای ثابت و کاهش بیکاری، از سوی بازار سیاستی در جهت تحریک رشد اقتصادی تلقی شد و به همراه ارقام مطلوب خرده‌فروشی امریکا در این روز، به تقویت دلار کمک کرد.

از سوی دیگر، ارقام تورم در انگلستان در این روز سبب تقویت شدید پوند در مقابل دلار شد و احتمال افزایش زودتر از موعد نرخ بهره در این کشور را افزایش داد. یورو نیز در این روز از ارقام ضعیف تمایلات اقتصادی موسسه ZEW برای آلمان متضرر شد. این ارقام نشان از آن داشت که موتور محرک حوزه یورو، فصل سوم سال را ضعیف آغاز کرده است.

سخنان روز چهارشنبه خانم یلن در مقابل کنگره نشان از چرخش نظر وی داشت و به نحوی بود که زمان افزایش نرخ بهره از دیدگاه عاملین بازار را به پیش می‌انداخت. لذا بازار شاهد تقویت دلار در مقابل اسعار عمده بود. البته نباید از ضعف یورو در این روز غافل شد. در پی انتشار ارقام صنعتی ضعیف در حوزه یورو، روند نزولی این ارز در سه روز ابتدای هفته اتفاق افتاد.

در ابتدای روز پنجشنبه، تحریم‌های اقتصادی جدید غرب علیه روسیه سبب تقویت ین به عنوان ارز مطمئن در مقابل یورو شد. پس از آن انهدام هواپیمای مسافربری خطوط هوایی مالزی در حریم هوایی اوکراین، سبب تضعیف شدید روبل روسیه در مقابل دلار شد.



در روز جمعه، دلار به بیشترین سطح ۴ ماه گذشته در مقابل یورو رسید. تنش‌های ژئوپلیتیکی پس از انهدام هواپیمای خطوط هوایی مالزی در اوکراین از یک‌سو و ارقام ضعیف اعتماد مصرف‌کننده در بلژیک از سوی دیگر، سبب تقویت دلار در مقابل یورو شد. همچنین در این روز بانک مرکزی ایتالیا چشم‌انداز خود از رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۴ را کاهش داد و نگرانی پیرامون وضعیت سومین اقتصاد بزرگ حوزه یورو را تشدید کرد.

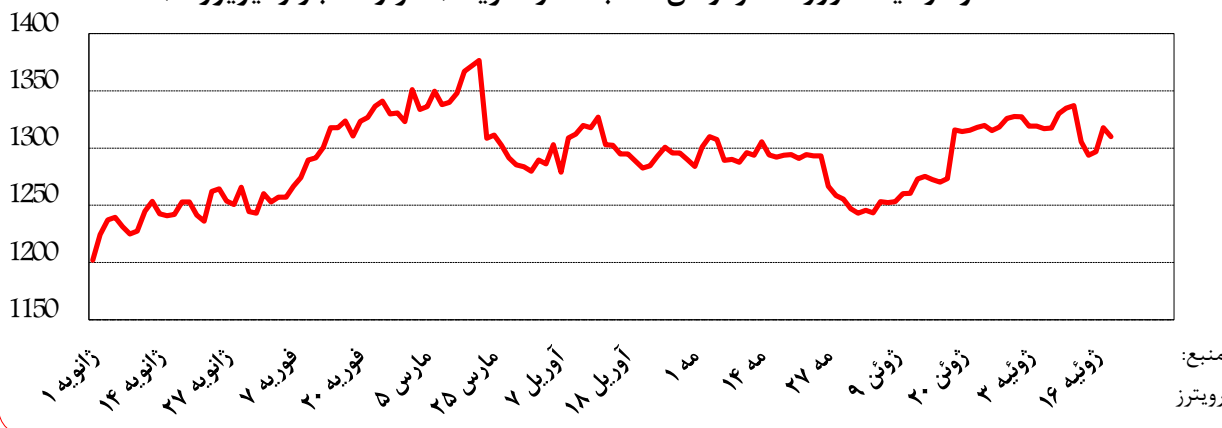
نرخهای بهره

ماه ۱۲	ماه ۹	ماه ۶	ماه ۳	
۰/۵۵۲۹۰	-	۰/۳۲۵۴۰	۰/۲۳۱۶۰	دلار
۰/۴۳۲۸۶	-	۰/۲۶۰۷۱	۰/۱۷۰۷۱	یورو
۱/۰۶۴۶۳	-	۰/۷۱۳۸۸	۰/۵۵۷۸۱	پوند
۰/۱۹۰۴۰	-	۰/۰۶۹۴۰	۰/۰۱۱۰۰	فرانک سوئیس
۰/۳۲۸۵۷	-	۰/۱۷۸۵۷	۰/۱۳۲۸۶	ین ژاپن
۱/۰۷۵۷۱	-	۰/۹۰۴۲۹	۰/۷۰۷۱۴	درهم
۶/۰۰۰۰	۶/۰۰۰۰	۶/۰۰۰۰	۵/۵۰۰۰	یوآن مرجع
۵/۰۰۰۰	۴/۹۶۱۶	۴/۹۰۰۰	۴/۷۴۶۷	یوآن شایبور
۹/۶۸۳۹	۹/۵۴۲۱	۹/۳۰۴۴	۸/۸۲۸۳	لیر ترکیه

تحولات بازار طلا

نوسانات هفته گذشته طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۳۱۷/۸۰-۱۲۹۳/۶۴ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد و متوسط بهای طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۱/۷۰ درصد کاهش یافت.

نمودار قیمت روزانه هر اونس طلا به دلار آمریکا (آخر وقت بازار نیویورک)





در اولین روز معاملاتی هفته پیش، بهای طلا ۲/۴ درصد افت داشت که بزرگ‌ترین افت یک روزه از ابتدای ماه دسامبر سال پیش تا کنون بوده است. پس از آن که معلوم شد، مشکلات بخش بانکداری پرتغال آن قدر جدی نیست و پس از رشد بازار سهام ایالات متحده، سرمایه‌گذاران فرصت را برای سودبری از سطوح قیمتی بالایی که در هفته ماقبل آن ایجاد شده بود و در سه ماه و نیم گذشته سابقه نداشت، غنیمت شمردند و اقدام به فروش طلا کردند. از همین رو بهای طلا سطوح حمایتی را یکی پس از دیگری در نوردید و همه معامله‌گران از ترس زیان بیشتر اقدام به فروش بیشتر طلا کردند و در نتیجه بهای فلز زرد رنگ تا سطح ۱۳۰۵/۵۰ دلار در هر اونس افت کرد. این در حالی بود که بهای طلا در روز پنجشنبه هفته ماقبل نزدیک ۱۳۵۰ دلار در هر اونس معامله شده بود.

روز سه‌شنبه بهای فلز زرد رنگ بار دیگر ۱ درصد افت کرد و به زیر سطح روانی ۱۳۰۰ دلار در هر اونس رسید. این افت زمانی رخ داد که سرمایه‌گذاران توجه خود را بر گزارش سیاست‌گذاری پولی فدرال رزرو متمرکز کردند که نشان می‌داد، سیاست خرید اوراق قرضه آمریکا قرار است در ماه اکتبر پایان یابد. بهای طلا تنها پس از گفته‌های خانم یلن اندکی افزایش یافت. وی عنوان کرد که بازار نیروی کار ایالات متحده هنوز از سلامت کافی برخوردار نیست و این علامتی بود مبنی بر این که فدرال رزرو تا رسیدن بازار نیروی کار به نقطه ایده‌آل، سیاست انبساط پولی را در دستور کار خود خواهد داشت.

روز چهارشنبه، بهای طلا پس از دو روز افت، رشد داشت. اما به دلیل چشم‌انداز قوی اقتصادی برای ایالات متحده و ترس از افزایش آتی نرخ بهره در این کشور، عایدی حاصل از خرید دارایی امن طلا محدود بود. خرید تکنیکی طلا نیز در افزایش بهای طلا در این روز موثر بود. زیرا با رسیدن طلا به نزدیکی سطح حمایتی میانگین متحرک ۵۰ روزه، در رقم ۱۲۹۰ دلار در هر اونس، خریدهای تکنیکی آغاز شد و بهای طلا روند افزایشی به خود گرفت.

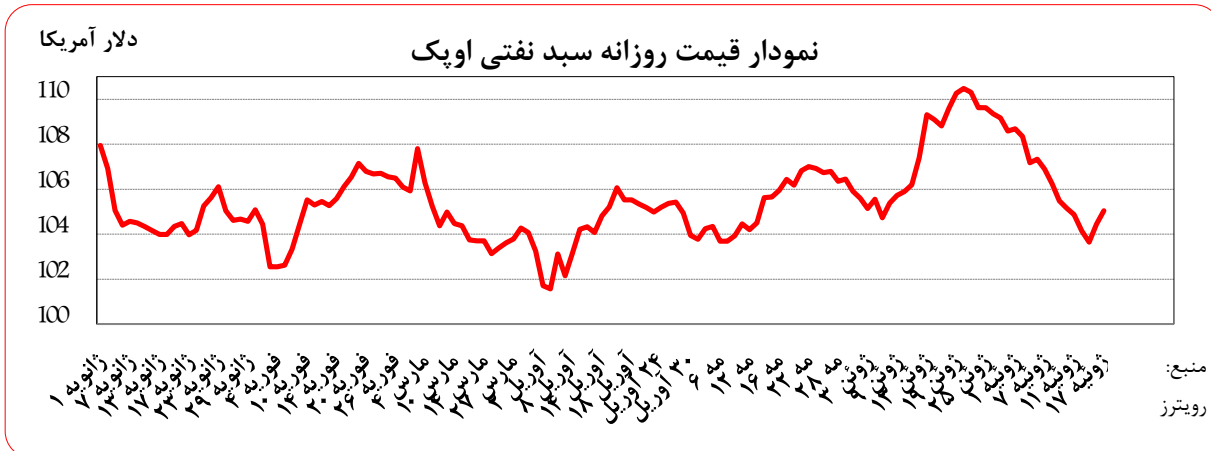
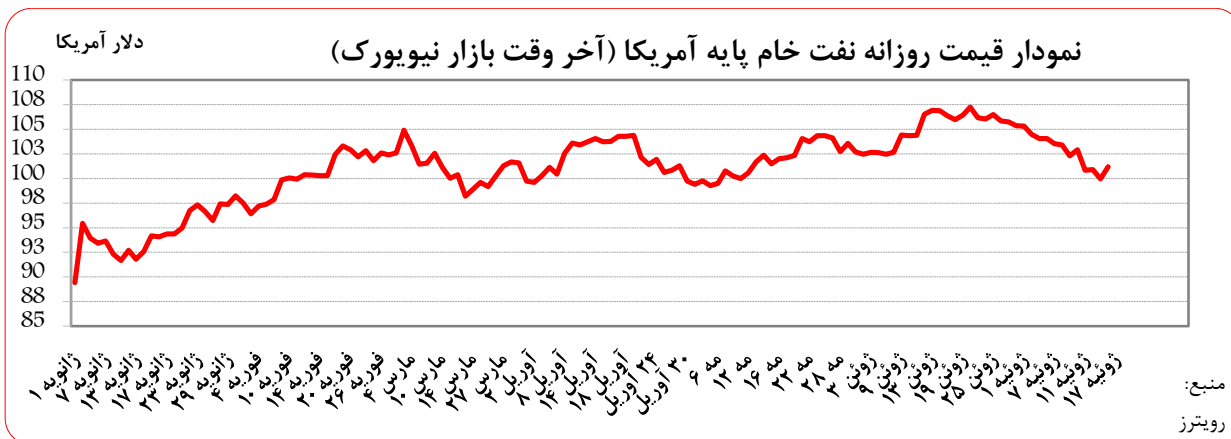
روز پنجشنبه، بهای طلا ۱/۵ درصد رشد داشت، علت این افزایش چشمگیر، تقاضای دارایی امن برای طلا در پی انفجار هواپیمایی مالزی در آسمان اوکراین بود. سرمایه‌گذاران با بیم از تبعات ناشی از این خبر اقدام به خرید طلا نمودند و در نتیجه بهای طلا اوج گرفت و تنها در ۴۰ دقیقه، بهای طلا ۲۰ دلار در هر اونس افزایش یافت. حتی تا پیش از انتشار این خبر نیز، تقاضای امن افزایش یافته بود زیرا در این روز اخبار حکایت از تحریم‌های بیشتر ایالات متحده و اتحادیه اروپا علیه روسیه داشت. از دیگر وقایعی که بر روی روند افزایشی بهای طلا موثر بود، اظهارات بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل مبنی بر آغاز حمله زمینی به غزه بود.

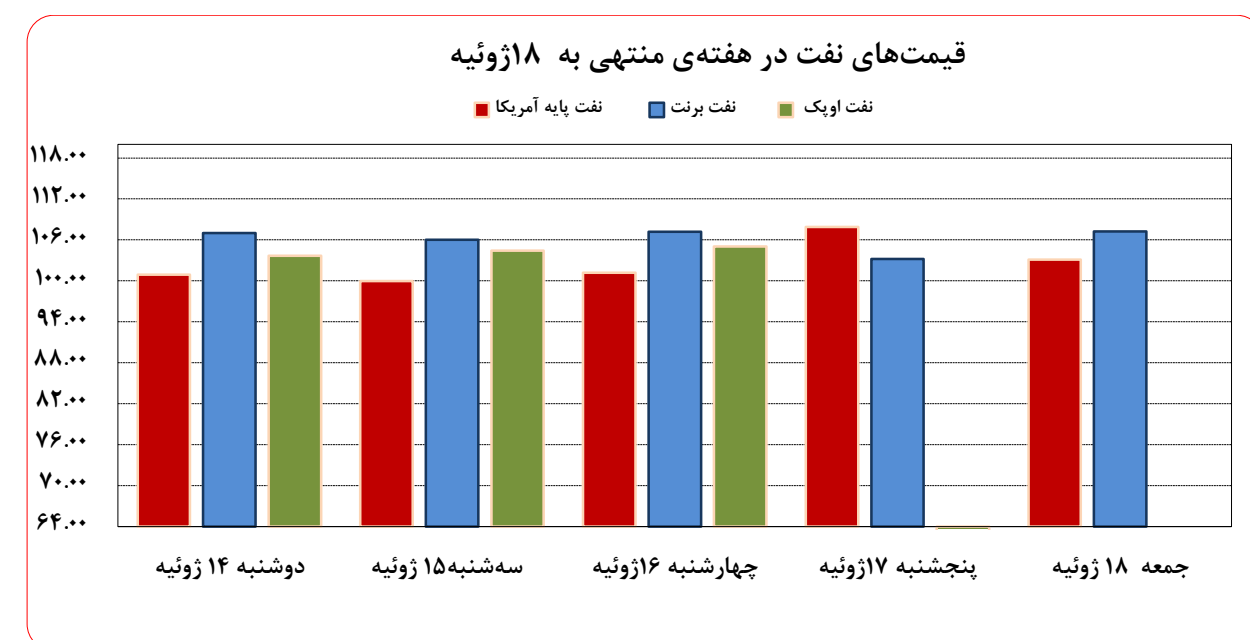
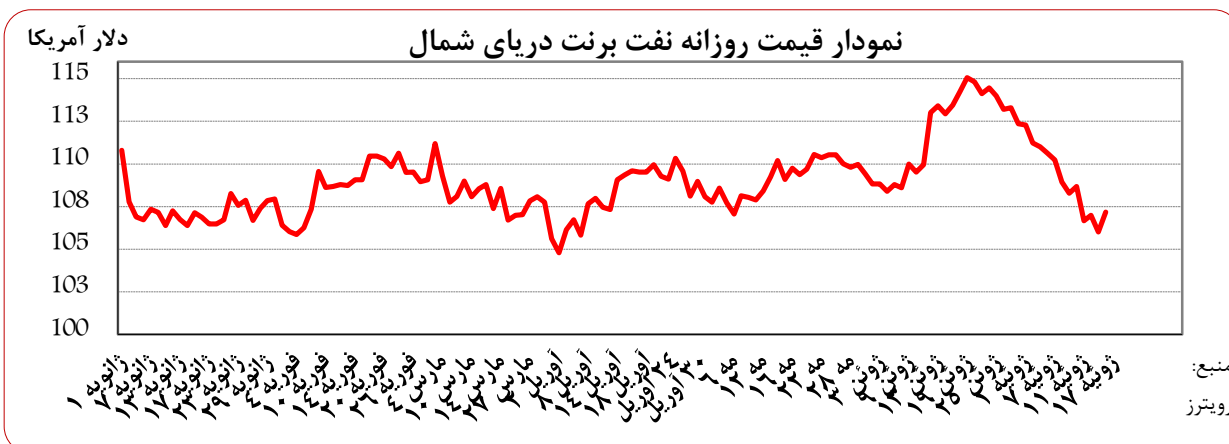
سودبری، کنش اصلی فعالان بازار در روز جمعه بود و به همین علت، بهای طلا در این روز افت کرد. کارشناسان بر این نظرند که طلا همچنان برای بسیاری جذاب است و تنش‌های ژئوپلیتیکی می‌تواند باعث تقاضای امن برای طلا شود و به نظر می‌رسد که این تنش‌ها هم‌چنان به قوت خود باقی است.



نفت

متوسط بهای نفت خام پایه امریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۰/۸۹ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۱۰۳/۱۹-۹۹/۹۶ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای این ماده خام در هر بشکه در سطح ۱۰۱/۶۸ دلار قرار گرفت. متوسط بهای نفت خام برنت دریای شمال نیز در هفته گذشته ۱/۳۸ درصد نسبت به هفته ماقبل کاهش یافت. هر بشکه نفت برنت به نرخهای پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۱۰۷/۸۹-۱۰۶/۰۲ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه نفت خام برنت به ۱۰۷/۰۶ دلار رسید. هر بشکه نفت اوپک به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۱۰۵/۰۴-۱۰۳/۶۵ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه نفت اوپک به ۱۰۴/۳۲ دلار رسید که نسبت به متوسط هفته ماقبل ۱/۳۳ درصد کاهش داشت.





موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)

Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	موجودی در هفته گذشته	نوع ذخیره
۳	-۷/۵	۱,۰۶۶/۰۰	نفت خام
۸	-۷/۵	۳۷۵/۰۰	ذخایر تجاری نفت خام
-۵	۰	۶۹۱/۰۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
-۹/۶	۰/۲	۲۱۴/۵۰	بنزین



مصرف نفت خام امریکا (هزار بشکه در روز)			
تولید داخلی	میزان در هفته گذشته	Δ هفته ماقبل	Δ سال قبل
۸,۵۹۲	۷۸	۱,۱۰۲	
خالص واردات	۷,۱۵۴	۱۴۲	-۵۰۱

در هفته گذشته در مقایسه با هفته ماقبل آن متوسط بهای نفت خام برنت، امریکا و اوپک کاهش یافت. البته روند قیمت نفت در هفته گذشته با افت و خیز روبه‌رو بود. به طور مثال، در ابتدای هفته افزایش مجدد برخی تحرکات شورشیان در لیبی سبب شد تا نگرانی‌ها در مورد ادامه تولید نفت این کشور افزایش یابد. شورشیان یک میدان نفتی در شرق این کشور را که تولید آن به ۴۳ هزار بشکه در روز می‌رسید تصرف و تولید آن را متوقف نمودند. همچنین سازمان اطلاعات انرژی امریکا از کاهش ۷/۵ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت امریکا در هفته منتهی به ۱۱ ژوئیه خبر داد. از سوی دیگر، رشد بهتر از انتظار اقتصاد چین و انهدام یک فروند هواپیمای مسافربری مالزیایی از مبدا هلند به مقصد مالزی برفراز آسمان اوکراین، همه از جمله عواملی بودند که یا سبب رشد قیمت نفت در برخی از روزها شده و یا حداقل از سرعت کاهش قیمت‌ها کاستند.

در مقابل، دیدار دو روزه وزیر امور خارجه کشورمان با همتای امریکایی خود برای حل موضوع هسته‌ای، کاهش مصرف نفت در پالایشگاه‌های نفت چین و ادامه تولید نفت در عراق و لیبی از عواملی بودند که روند نزولی قیمت نفت را برای سومین هفته متوالی استمرار بخشیدند.

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازاریابی نیویورک)، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۹۳/۰۴/۲۷

طلا، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۱۴/۰۷/۱۸

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۸ ژوئیه	پنجشنبه ۱۷ ژوئیه	چهارشنبه ۱۶ ژوئیه	سه شنبه ۱۵ ژوئیه	دوشنبه ۱۴ ژوئیه	عنوان	جمعه ۱۸ ژوئیه
۰/۶۴۷۴		۰/۱۱	۰/۶۴۸۱	۰/۶۴۸۹	۰/۶۴۸۸	۰/۶۴۸۷	۰/۶۴۷۲	۰/۶۴۷۰	دلار به SDR	۰/۶۴۷۲
۱/۰۶۸۰	۵	۰/۵۸	۱/۰۷۴۱	۱/۰۷۳۴	۱/۰۷۶۱	۱/۰۷۴۲	۱/۰۷۵۹	۱/۰۷۱۱	دلار کانادا	۱/۰۷۳۵
۱۰۱/۵۶	۱	-۰/۰۷	۱۰۱/۴۹	۱۰۱/۳۵	۱۰۱/۱۷	۱۰۱/۶۸	۱۰۱/۶۹	۱۰۱/۵۴	ین ژاپن	۱۰۱/۳۴
۱/۳۶۱۵	۴	-۰/۴۶	۱/۳۵۵۳	۱/۳۵۲۵	۱/۳۵۲۶	۱/۳۵۲۵	۱/۳۵۶۹	۱/۳۶۱۹	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۳۶۰۸
۰/۸۹۲۴	۳	۰/۴۴	۰/۸۹۶۳	۰/۸۹۸۴	۰/۸۹۷۴	۰/۸۹۸۴	۰/۸۹۵۷	۰/۸۹۱۸	فرانک سوییس	۰/۸۹۲۱
۱/۷۱۳۳	۲	-۰/۱۳	۱/۷۱۱۰	۱/۷۰۸۵	۱/۷۱۰۱	۱/۷۱۳۷	۱/۷۱۴۳	۱/۷۰۸۵	لیره انگلیس *	۱/۷۱۱۵
۱/۵۴۴۶۰		-۰/۱۱	۱/۵۴۲۹۴	۱/۵۴۱۱۴	۱/۵۴۱۳۹	۱/۵۴۱۵۷	۱/۵۴۵۰۷	۱/۵۴۵۵۱	SDR به دلار	1,54510
۱۳۲۷/۲۹		-۱/۷۰	۱۳۰۴/۷۵	۱۳۰۹/۸۷	۱۳۱۷/۸۰	۱۲۹۶/۹۴	۱۲۹۳/۶۴	۱۳۰۵/۵۰	طلای نیویورک (هراونس)	1337.00
۱۳۲۶/۸۰		-۱/۶۲	۱۳۰۵/۳۵	۱۳۰۷/۲۵	۱۳۰۲/۵۰	۱۳۰۱/۰۰	۱۳۱۰/۰۰	۱۳۰۶/۰۰	طلای لندن (هراونس)	۱۳۳۵/۰۰
۱۰۸/۵۶		-۱/۳۸	۱۰۷/۰۶	۱۰۷/۲۴	۱۰۷/۸۹	۱۰۷/۱۷	۱۰۶/۰۲	۱۰۶/۹۸	نفت برنت انگلیس	106.66
۱۰۲/۶۰		-۰/۸۹	۱۰۱/۶۸	۱۰۳/۱۳	۱۰۳/۱۹	۱۰۱/۲۰	۹۹/۹۶	۱۰۰/۹۱	نفت پایه آمریکا	100.83
۱۶۹۵۵		۰/۶۶	۱۷۰۶۶	۱۷۱۰۰	۱۶۹۷۷	۱۷۱۳۸	۱۷۰۶۱	۱۷۰۵۵	DOW-30 (بورس وال استریت)	16944
۱۵۲۷۵		۰/۳۷	۱۵۳۳۱	۱۵۲۱۶	۱۵۳۷۰	۱۵۳۷۹	۱۵۳۹۵	۱۵۲۹۷	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۵۱۶۴
۶۷۲۹		۰/۲۶	۶۷۴۶	۶۷۵۰	۶۷۳۸	۶۷۸۵	۶۷۱۱	۶۷۴۶	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۶۹۰
۹۷۶۲		۰/۰۵	۹۷۶۷	۹۷۲۰	۹۷۵۴	۹۸۵۹	۹۷۱۹	۹۷۸۳	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۹۶۶۶

شماره ۱۸

دایره اخبار اقتصادی

* هر واحد به دلار آمریکا